

VRAAG EN ANTWOORD

Vraag van de Heer H. Vermeire.

Hij stuurt ons de tekst van een liedje dat gezongen werd door H el ne Maréchal en getiteld is "De Waterweeke".

Deze tekst luidt als volgt :

“Al die viert de waterweeke
Die zoe'k de nekke wille breeke
Want 't water brengt niets of miseere
Die 't water hee, zie zijne peere
Maar waar dadde alcool op doet
Hewde veur jaren lange spoed
Van 't water nie meer spreke
Kom Gentenaars zij man
Eist de tsenuiverweeke
Daar hedde toch wat aan
Zuip zo lange of dat er es
En als er nie meer te zuipen es
Tons kruipe we in onze nest”

Zijn vraag is : Wat wordt er bedoeld met die "Waterweek" ? Is ooit zo iets doorgegaan onder die naam ?

Vraag van de Heer Etienne Dewulf van Melle.

Hij schrijft ons : "Mag ik mij even voorstellen ? Amateur filmer (8 mm.). Lid van de filmschool G.E.V.A.K. waarvan Dhr. Freddy Verbeke voorzitter-lesgever is.

Momenteel ben ik een film over Gent aan het monteren die zal klaar komen tegen februari wanneer de VAKOV wedstrijden starten (wedstrijd tussen amateur-kineasten). Die film over Gent bezit zijn klassieke beelden (Belfort, St-Baafs, St-Niklaas, Graslei, enz.) aangevuld met beelden genomen tijdens de Gentse Feesten.

Nu mijn vraag : Ik zoek Gent of bepaalde onderwerpen over of te Gent te kunnen filmen die naar buitentredend eens een ander beeld geven. Ik denk dat u als Heemkundige en Historische Kring de geschikte mensen groepeerd die mij daarbij kunnen helpen. We moeten dan wel in gedachten houden dat het filmisch kan overkomen (bewegende beelden, zaken, personen), dus geen foto's of diareeksen.

Het kan gaan over een persoon (bvb. Keizer Karel), een gebouw, een schilderij, beeldhouwwerk, enz.

En misschien zijn er mensen bij u die reeds een tijdje dromen van een film over een of ander.

Vraag van de Heer H. Collumbien.

Vroeger was er op de Koornmarkt een herberg, geheten "Het Lappersfort". Zij maakte deel uit van het huizenblok dat verdween rond 1905 voor de aanleg van de St-Michielselling.

Meerdere van onze lezers zullen wel de oude postkaart gezien hebben waarop deze herberg is afgebeeld en de tekst kunnen lezen hebben die op de gevel geschilderd was : "In het Lappersfort is geen drank te kort." Kent iemand de betekenis van het woord "Lappersfort" ?

Het is zeker een oude naam, want het huis op de Koornmarkt werd reeds zó genoemd in 1681. Er bestond vroeger ook een danszaal in de Zandstraat die het "Lappersfort" heette.

De naam is waarschijnlijk niet van Gentse origine, want in de vorige eeuw waren er ook herbergen (o.m.) in Oudenaarde en Brugge die deze naam droegen.

OPLOSSING PUZZEL '83

Donders ! Wat heb ik daar een hevige discussie, wat zeg ik, een vreselijk dispuut gehad met de hooggeachte Heer Quiz'. Ik had nauwelijks zijn neus gezien of hij overviel mij met een ware waterval van enthousiaste uitroepen :

Quiz' : Wat zegt ge ervan ? Gaf hij p. '83 geen denderend succes bij onze Ghendtsche Tydinghers ? Precies geteld EENENTWINTIG moedige meiden en knapen die de heer Collumbien het product van hun kunde en geleerdheid, maar tevens van hun zwoegen en zweten zijn gaan aanbieden. Fantastische prestaties, dat zijn ze.

Ik : Kom, kom. Ware ik in uw plaats, 'k zou wat matiger van de toren blazen, want daar hebt ge maar luttel reden toe. Voor mijn part is puzzel '83 veeleer een fameuze fiasco te noemen. Stel u voor : VIJF puzzelende dames en heren minder dan in '82. Als 't op die manier voortgaat smelt uw woordenspel weg als sneeuw voor de zon. En dan ? Weet ge wat ge moet doen ? Dat spel gewoonweg aan een haakje hangen en op uw renten gaan leven.

Quiz' : Gij kent mij nog niet. Voor zo'n nietigheidje leg ik er het bijtje niet bij neer. Gij zult het zien : de volgende keer wordt het met die enkele achterblijvers weer O.K. Ik geef het grif toe, 't spel verloor inderdaad VIJF spelers maar die zullen stellig "hier-zijn-we-weer" roepen als nov. '84 aangebroken is. Trouwens, meneer de triestige Zwartkijker knoop dit stevig in het oor : al slinkt het aantal getrouwen nog zo, toch zal ik voor de standvastigen puzzeleieren blijven leggen.

Ik : Zoals ge wilt. Gij zijt toch de (Gentse) koppigheid in persoon, maar ik herhaal het en zal het blijven herhalen..... Wij dronken een glas, ... , en alles bleef zoals het was. Zodat ik mij gereed maak om over de puzzel, de puzzelaars, de puzzelaarsters en dezer meesterwerken te vertellen wat erover te vertellen is.

Aangezien er met mijn gesprekspartner toch niet te redeneren valt, zal ik u maar verklappen waaraan zijn "fiasco" te wijten is : '83 was voor *menig speler iets te moeilijk* : "De oplossing van het raadsel, zegt iemand, heeft me wel wat meer zoekwerk bezorgd dan betreffende dat van vorig jaar, maar het was zeker geen verloren tijd." Een andere : "Wat zoekwerk en soms wat geluk brachten mij op het goede spoor."

Niet minder dan 10 dames en heren die verleden jaar als koene strijders op de puzzelbres stonden, gaven er vandaag de brui aan. Spijtig. Ik stel me voor dat de meesten inderdaad man- (of vrouw-) moedig gestart zijn, maar onderweg, mogelijk in het zicht van de aankomst, gestruikelend zijn over de wolvenijzers en schietgeweren geplaatst in het Korenmetershuis

en het Bijlokehospitaal. Ten ware ze gebeten waren door de kleine, verraderlijke addertjes die de stoute Quiz' onder het gras gestopt had : de voornaam van Triest, van Heymans, van Keldermans; de bijnaam van Joos van Wassenhove. – “Zoals verleden jaar zaten er enkele harde noten tussen de regels van de opgave, vooral dan in G waar de te zoeken naam (Justus van Gent) slechts de bijnaam is van Joos v. W.” – “Verwardend voor mij werkte wel Justus v. G., waar ik eerst zocht naar Joos v. W.” – “Moeilijk, ja, maar alles bijeen beleefde ik aan 't vinden van elke nieuwe naam een nieuwe vreugde en deed ik ook dit jaar graag mee.” Iemand twijfelde lang aan het inlassen van de naam van Victor Fris omdat hij in de mening verkeerde dat Fris' *Histoire de Gand* in 1930 verscheen en (nog) niet in 1913. Neen, waarde Heer, de oorspronkelijke uitgave van het boek dagtekent wel degelijk van 1913. Het werd in opdracht van het Stadsbestuur geschreven ter gelegenheid van Expo '13. Als huldeblijk aan de trekpaarden van de onderneming : “A Messieurs les Directeurs de l'Exposition Universelle et Internationale de Gand” lees ik op het voorblad. Het werk werd in het Frans gesteld ter wille van het afzetgebied (Brussel, Wallonië, Frankrijk, Canada, enz.) Zou na '14-'18 een vertaling verantwoord geweest zijn ? Ik weet het niet. Wat ik maar al te goed weet is dat er NU, in 1984, zoveel jaren na de venederlandsing van de Universiteit en de rest, een grote nood is aan een degelijke *Geschiedenis van Gent*. Tussen haakjes gezegd, als ik u een geheim-pje mag verklappen; Fris' *Histoire* was het allereerste waarachtig boek dat ik mij met mijn spaarcentjes aanschafte. Tegenwoordig hangt het aan flarden vaneen. Hoe dat komt ?

Goed, laat mij maar wat verder grasduinen in het vele dat onze ijverige G.T.ers ons ten beste gaven. “De opgave was toch wel een stuk moeilijker dan vorig jaar maar we hebben in ieder geval weer een brokje Gentse geschiedenis bij opgestoken.” – “Ik ondervond moeilijkheden met A : Corneel of Cornelius Heymans; K : Joseph-Jean van Crombrugge of Josef v. C. of Jozef Jan v. C.; N : Antoon Triest of Antoine T. of Antonius T.”

Des goûts et des couleurs... Jawel, er zijn ook briefschrij-(vers en fsters) die het puzzelliedje op een ander vooisken zingen : “Ditmaal iets minder lang moeten zoeken dan voorheen.” – “Niet te moeilijke puzzel, wel een aangenaam tijdverdrijf.” – “Persoonlijk dacht ik toch dat de puzzel van vorig jaar iets moeilijker was.”

U ziet het : gemakkelijk of moeilijk, iedereen beleefde pret aan het woordenspelletje. Wat meer is, menig overwinnaar (-ster) waardeert het door Quiz' gepresteerde werk : “In ieder geval bedankt voor de puzzel en tot volgende jaar !” – “Met dank voor de paar aangename uurtjes die uw puzzel '83 mij mochten verschaffen. En hopelijk tot volgende

jaar.” – “Tot slot wil u toch eens feliciteren met het opstellen van de puzzel. Ik heb er heel wat bij geleerd bijvoorbeeld over burgemeester Van Crombrughe.” (Inderdaad, dat is precies de bedoeling van meneer de Q. : AL SPELENDE LEREN, GENT IN HET CENTRUM VAN DE BELANGSTELLING PLAATSSEN. Mocht hij dit doel niet nastreven, dan zou hij zijn lezers maar liever de weg wijzen naar het krantekruiswoord.) Nog een andere : “Met spanning wacht ik het novembernummer van G.T. af voor de jaarlijkse puzzel waaraan ik zeer graag meedoe. Nog eens proficiat aan onze geachte heer Q. Hij heeft werkelijk zijn opperste best gedaan. ’t Is toch een artiest. Als ge bepeinst hoeveel tijd dat zoiets in beslag neemt. ’t Is niet te begrijpen en dat voor de meer dan 1900 leden van de vereniging !” – “Aanvaard, geachte heer Q. de blijken van mijn hoogachting,... en tot de volgende puzzel !” – “Mijn petje af voor de wijze waarop de heer Q. de puzzel in mekaar steekt. Steeds is er weer voor mij een vergeten herinnering bij.” (Onze puzzelfabrikant een artiest ? Sjonge, sjonge, moest die bewieroking de vent ter ore komen, ’k ben zeker dat hij barst van hovaardij !) Uit nog een ander (omvangrijk) schrijven pik ik : “Zolang de frank niet valt kun je ‘scrabble’ spelen zoveel je wilt maar helpen doet het niet. Wanneer er dan een lichtje opgaat en men doet de controle op het aantal letters, komt alles vlug voor elkaar. Juist daarin zit het aangename van het puzzelen. De voldoening van *het* gevonden te hebben is dubbel zo groot.”

Van de afvalligen gesproken, als tegenwicht daagden een paar nieuwe gezichten op het puzzelscherm (hartelijk welkom, beste nieuwelingen !). Een van die nieuwkomers biecht ootmoedig op : “Ik heb deze maal niet aan de verleiding kunnen weerstaan in te gaan op de uitnodiging van de Q. in de G.T.” Hoera ! Mevrouw. Laat u nog maar heel dikwijls verleiden ! Weer een andere stelt mij de vraag : “Wanneer krijgen we TWEE puzzels per jaar ?” Die vraag moet ik helaas onbeantwoord laten. Ik ben geen baas, zelfs geen baasje. Maar onze goede Q. !?! Die offert nu reeds zijn welverdiende zomervakantie (juni, juli, augustus) op om zijn puzzelmolen te laten draaien. En u zou van hem verlangen dat hij een kruis maakt over zijn winterverblijf (januari, februari, maart) op Honoloeloe ? Ook hij leeft slechts éénmaal !

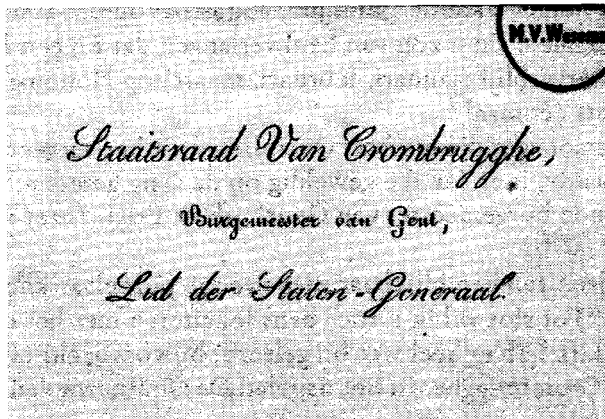
Van de 15 personages die meester Quizmaster uit het vergeetboek te voorschijn haalde, is er één die geweldig op de tong gereden heeft : “de meest beroemde burgemeester van Gent” (dixit Fris), *Jozef van Crombrughe*.

Uit het schrijven van een blijkbaar zeer ijverige puzzelaar knip ik deze opmerking : “Tot slot wil ik u toch eens feliciteren met het opstellen van de puzzel, ik heb er heel wat bij geleerd, bij voorbeeld over burgemeester Van Crombrughe. In het dagblad De Gentenaar van het jaar ...

in Kunst- en Geestesleven is een reeks over de burgemeesters van Gent verschenen. Van H. van Werveke geloof ik. Moest er eens een monografie over die man verschijnen in G.T., ik denk dat er veel belangstelling voor zou bestaan. J. v. C. wordt niet vermeld in de Winkler Prins Enc. De vermelding vond ik wel in Pirenne's Gesch. v. België." Einde citaat. Inderdaad, beste heer correspondent, verscheen V. C.'s biografie in De Gentenaar zoals u het goed voor hebt : in de reeks getiteld *Gent en zijn Burgemeesters*. De auteur van die reeks is P. Kluyskens en bedoeld artikel is te vinden in het blad van 18 april 1966. Een interessant detail : Kluyskens illustreert zijn opstel met de reproductie van de laatste handtekening die V. C. op papier zette : 28 dec. 1841. Een paar maanden daarop overleed hij : 10 maart 1842. Ik ben het met u roerend eens, in G.T. zou over die beroemdste burgemeester wel eens een stevig stuk proza moeten geschreven worden. Werk op de plank voor een enthousiaste Strop.

Om u van dienst te zijn druk ik 2 merkwaardige documenten af betreffende Tseefke : 1° zijn visitekaartje; het dagtekent uit de zgn. Hollandse Tijd. Zoals het kaartje het verkapt is de man niet alleen Gentse burgemeester maar tevens lid van de Staten-Generaal (sedert 1817). 2° V.C.'s overlijdensbericht (26,5 cm x 23,5 cm). Het is kluiten waard wegens de informatie die het verstrekt over de bedrijvigheden die hij van 1826 tot 1836 en van 1840 tot 1842 aan de dag legde en de talrijke prestaties die hij gedurende zijn mandaten verrichtte. Dit nog : u verbaast er zich over dat V. C.'s naam niet voorkomt in de W. P. Enc. Dat is normaal. Die Enc. is een *algemene* enc. die zich niet inlaat met plaatselijke grootheden waarvan V. C. er een was.

Een andere G.T.er, of liever G.T.-ster, heeft het op Van Crombrughe's naam gemunt. Bij het aaneenprutsen van die naam botste ze onverwacht op moeilijkheden; met name speelde de H van de bruggHe haar parten.

Verzameling
M.V. Westmaat

126-26
80-42

Banque de Commerce
 Banque d'Epargne
 Compagnie d'Assurance
 Societe de Commerce
 Societe de Banque
 Societe de Navigation
 Societe de Transport
 Societe de Construction
 Societe de Manufacture
 Societe de Commerce
 Societe de Banque
 Societe de Navigation
 Societe de Transport
 Societe de Construction
 Societe de Manufacture

Banque de Commerce
 Banque d'Epargne
 Compagnie d'Assurance
 Societe de Commerce
 Societe de Banque
 Societe de Navigation
 Societe de Transport
 Societe de Construction
 Societe de Manufacture
 Societe de Commerce
 Societe de Banque
 Societe de Navigation
 Societe de Transport
 Societe de Construction
 Societe de Manufacture

S. P. O. G.

S. P. O. G.

M. M.

Le service funebre pour le regent de France, de la Monarchie
JOSEPH JEAN VANCHROMBEGHE, chevalier, lieutenant de la
 ville de Valenciennes, membre du Parlement de Valenciennes, et de la
 ville de Valenciennes, est parti pour Valenciennes, le 24 Mars 1842, à
 10 heures du matin, et est arrive à Valenciennes, le 25 Mars 1842, à
 10 heures du matin. Il est mort le 26 Mars 1842, à 10 heures du
 matin, et a été inhumé le 27 Mars 1842, à 10 heures du matin, à
 l'eglise cathedrale de Valenciennes, le 27 Mars 1842, à 10 heures du
 matin. Ses obsèques ont eu lieu le 28 Mars 1842, à 10 heures du
 matin, et il a été inhumé le 29 Mars 1842, à 10 heures du
 matin, à l'eglise des Dominicains.

Le service pour le service de Valenciennes, pour une dette
 d'honneur, a eu lieu le 27 Mars 1842, à 10 heures du matin, à
 l'eglise cathedrale de Valenciennes, le 27 Mars 1842, à 10 heures du
 matin.

REQUIESCAT

IN PACE.

Grand lithographie et Imprimerie de De Enschel, Leves, avenue de la Place d'Armes.

Ze schrijft "In het boek van Dhondt en De Keyser over GENT, 1947, blz. 140-144 wordt de naam K (in de opgave) gespeld als VAN CROMBRUGGE, zonder H."

Beste Mevrouw, ik heb de wordingsgeschiedenis van het boek op de voet kunnen volgen. De initiatiefnemer ervan was Prof. Dr. P. de Keyser die reeds ettelijke jaren vóór het verschijnen van het werk met zijn tekst klaar was. Daar hij met reden meende dat die tekst diende te stoelen op een gedegen politico-sociale geschiedenis van de stad zag hij uit naar iemand die zich met de redactie van dat geschiedkundig overzicht wilde en kon belasten. Minstens drie mensen trachtte hij voor zijn historische wagen te spannen. De een beloofde zijn medewerking maar vergat zijn belofte gestand te doen wat voor onze brave Paul een boel tijdverlies betekende. Een ander wilde de prof. de verzochte dienst wel bewijzen maar bleek niet over de vereiste tijd te kunnen beschikken. Tweede tijdverlies. Een derde was wel van goede wil maar beweerde wellicht ten onrechte niet over de noodzakelijke bevoegdheid te beschikken. Derde tijdverlies. Ten slotte zou Prof. Dr. Jan Dhondt, docent aan de Universiteit, zijn oudere collega uit de nood helpen. Helaas was hem zo weinig tijd toebedeeld – natuurlijk – dat hij uiterst overhaast moest te werk gaan. Met het gevolg dat een paar banale onnauwkeurigheden in zijn tekst kwamen sluipen. Waaronder uw weggevallen H. Het spreekt vanzelf dat, had hij een oogslag geworpen op een van de kaarten die we hieronder of hierboven reproduceren, hij die lapsus zou vermeden hebben. Voor mijn part nog geen doodzonde. Voor het overige mag u gerust aannemen dat Prof. Dr. Jan Alphonse Dhondt, die, alhoewel hij geen 100 % Gentenaar was (°22 januari 1915 te Gentbrugge; † 20 augustus 1972 te Beiroet (Libanon)) een uitzonderlijk kenner was van Gents verleden. Wordt meneer Quiz' flink in de bloemetjes gezet, ik vaar heel wat minder goed... want Van een (heel zeker lieve) dame kreeg ik een ferme bolwassing. Trouwens een meer dan verdiende. Luister stil : "Ik ben een dame en geen heer. Bij de bespreking van puzzel '82 heeft u me bij de heren vermeld. Foei !" Mea culpa, mea culpa, mea culpa maxima culpa! Ik heb die onvergeeflijke kemel niet expres geschoten, ik zweer het op al wat u maar wil. Vergeven en vergeten ?

Alvorens voor een hele poos van uw aangenaam verkeer afscheid te nemen, geachte spelers en speelsters, wil ik vooraf het woord verlenen aan heerschap Quizmaster die mij al gesticulerend teken doet dat ook hij een woordje wil placeren : "Ge moogt aan uw inderdaad vriendelijke correspondenten en andere G.T.ers alvast melden dat puzzel '84 er een zal zijn naar veler 'goesting'. Zijn titel ? Reuze-Leer-Uw-Stad-Kennen-Legpuzzel. Spreekt hij geen boekdelen ? Speelt de hoofdrol een dam-

bord van maar liefst 441 vakjes waarvan er precies geteld 413 van letters zullen moeten voorzien worden : een *mozaïek* dat van de dames legsters en de heren leggers een ferme portie teken-, knip-, plak- en vooral denkwerk zal vereisen. Zoals dat ging en nog zal gaan voor de een gemakkelijk/moeilijk, voor de ander moeilijk/gemakkelijk karweitje.” Niettegenstaande mijn herhaald aandringen wilde Q. over zijn nieuwe brok hersengymnastiek niets, maar absoluut niets lossen. Ik was mijn handen in onschuld zoals die Romeinse meneer die u wel bekend is. Ten bate van degenen die met moed puzzel '83 te lijf gegaan zijn maar halverwege blijven stropen, geef ik de oplossing van het spelletje :

- A. – C or ne el He ym an s
- B. – K ar el Ma rt el
- C. – R om bo ut Ke ld er ma ns
- D. – J ul iu sV uy ls te ke
- E. – N ap ol eo nB on ap ar te
- F. – W il le mWen em a er
- G. – Ju st us va nG en t
- H. – V ic to rF ri s
- I. – J an Fr an sW il le ms
- J. – Ar en dD eK ey se re
- K. – J oz ef va nC ro mb ru gg he
- L. – K ar el de Gr ot e
- M. – L ie ve n De Wi n ne
- N. – A nt oo nT ri es t
- O. – J an Bo rl uu t

Niet al te nieuw Gents burgerlijk gebouw : KORENMETERSHUIS

Niet al te oud Gents burgerlijk gebouw : BIJLOKEHOSPITAAL.

Wat kan ik om mijn onderonsje te besluiten beter doen dan de palmares van de te feliciteren dames en heren correspondenten mee te delen. In naam van de hooggeachte heer Quizmaster en van de ijverige en punctuele heer Collumbien doe ik mijn petje voor ze af.

Mevrouw J. Moulin-Coppens / Mevrouw D. Sarteel (deze dame verdient evenals de heer P. Decaluwe een gouden Gentse-Maagdmedaille -- maar krijgen ze niet -- omdat ze, onverbeterlijke veteranen, reeds laureaten waren van de puzzeloplossing '73. Een zilveren Gentse-Leeuwmedaille omdat haar oplossing '83 nauwelijks 24 uren na verschijning van de opgave ter bestemming was.) / Mevrouw R. Vanderhaegen-Vandenbossche / Mevrouw C. Van Winckel / Mevrouw E. Wauters-D'haen / Mevrouw D. Baete / Mevrouw H. Cogen / de heren O. Beirnaert / P. Buyle / R. Caese / P. Cassiman / P. Decaluwe / T. De Man / J. De Vriendt / L. Elderweirt / L. Lefebure / J. Nagels / G. Scharre / R. van Elslande / Y. Vervenne / R. Wissaert.

Saluut, allemaal, en tot vandaag over ACHT MAANDEN !

M. V. W.